

Nr 104.

Godkänd av första kammaren den 28 april 1917.
Godkänd av andra kammaren den 28 april 1917.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående beredande av rätt för kyrkostämman att besluta om införande av skolplikt beträffande fortsättningsskolor och skolor i huslig ekonomi.

(Första kammarens 1:a tillfälliga utskotts utlåtande nr 14.)
(Andra kammarens 1:a tillfälliga utskotts utlåtande nr 4.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion har framhållits behovet av att till gällande folkskolestadga gjordes sådant tillägg, att kyrkostämman måtte kunna besluta om införande av obligatorisk skolplikt beträffande fortsättningsskolor och skolor i huslig ekonomi.

Såväl folkundervisningskommittén som folkskoleöverstyrelsen uti dess den 15 juni 1916 över nämnda kommittés förslag avgivna yttrande hava, enligt vad riksdagen inhämtat, förordat, att undervisning i husligt arbete, vartill hänförts dels kvinnlig slöjd (handarbete) dels ock huslig ekonomi eller hushållsgöromål, komme att meddelas den kvinnliga ungdomen antingen vid folkskolan eller företrädesvis vid fortsättningsskolan; och hava kommitterade och överstyrelsen i samband härmed uttalat sig för att all undervisning vid fortsättningsskolorna måtte bli obligatorisk, med rätt för skolråd eller särskild vald fortsättningsskolstyrelse att i enskilda fall medgiva befrielse därifrån.

Förverkligandet av de sålunda uttalade önskemålen har emellertid på oviss tid uppskjutits därigenom att Eders Kungl. Maj:t enligt beslut den 15 december 1916 beslutit underkasta frågan om fortsättningsskolan ytterligare utredning i sammanhang med frågorna om den lägre tekniska undervisningen, den lägre handelsundervisningen m. m. Riksdagen anser emeller-

tid, att ett obligatoriskt deltagande i undervisning i huslig ekonomi samt i fortsättningsskolan är så trängande, att dessa frågor böra lösas utan att förenämnda förnyade utredning avbidas.

Behovet härav framstår särskilt med hänsyn till de övergångsstadganden till de nya bestämmelserna rörande fortsättningsskolor, som folkskolöverstyrelsen i sitt berörda yttrande föreslagit, av innebörd att kommun skall under i sådant hänseende avsedda övergångstid av fem år vara berättigad att ålägga de barn inom kommunen, för vilka tillfälle till fortsatt undervisning beredes, erforderlig skolplikt.

Genom 1916 års riksdags medgivande att fortsättningsskolor må med överstyrelsens tillstånd äga rätt att göra avvikelser från nu gällande normalplan för sådana skolor har också i viss mån övergången till den nya ordningen redan börjat, och det är att antaga, att många skoldistrikt inom den närmaste tiden skola begagna sig av den sålunda medgivna rättigheten att inrätta fortsättningsskolor efter ny typ. För alla dessa fall är det av största vikt, att vederbörande lokalmyndigheter erhålla rätt att ålägga barnen inom skolområdet skolplikt, emedan eljest dessa myndigheters åtgärder för den fortsatta undervisningen komma att förfelas.

Beträffande skäl till befrielse från fullgörande av skolplikt i nu berörda hänseende delar riksdagen helt och hållet folkskolöverstyrelsens uppfattning, att sådan befrielse icke bör meddelas på grund av fattigdom, alldenstund barn från fattiga hem i kanske högre grad än andra barn äro i behov av den praktiska undervisning, varom här är fråga. Folkskolestadgans bestämmelse att kommunen skall understödja föräldrar eller målsmän, som icke äga tillgång att bekosta barnens kläder och underhåll vid skolan, bör enligt riksdagens mening tillämpas, dock med den ändring, att den hjälp, som lämnas, icke må äga karaktären av fattigunderstöd.

På grund av vad riksdagen sålunda anfört, får riksdagen hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t vidtaga sådana åtgärder, att kyrkostämma eller motsvarande skolmyndighet i stad må kunna besluta om införande av skolplikt beträffande fortsättningsskolor och skolor i huslig ekonomi.

Stockholm den 28 april 1917.

Med undersåtlig vördnad.